

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 5 september 2023

Onderwerp: Begroting 2024

Kenmerk: 2079145/ 2103190

Bijlagen:

Begroting 2024

Toelichting opcenten

1. Inleiding

De begroting is een belangrijk stuurinstrument voor de provincie Noord-Holland waarin Provinciale Staten de budgettaire kaders voor het jaar 2024 vaststellen. De begroting is als bijlage bij deze Statenvoordracht toegevoegd.

In het ontwerpbesluit vragen wij u:

- De begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 vast te stellen;
- De opcenten voor 2024 vast te stellen;
- De reserve coalitieakkoord in te stellen op basis van het in deze voordracht opgenomen instellingsbesluit;
- De kredietbesluiten ter uitvoering van het integraal meerjarenprogramma infrastructuur (iMPI) beschikbaar te stellen.

De begroting is ook als webversie beschikbaar via de financiële portal op de provinciale website.

Daarnaast is een animatie van de begroting op taalniveau b1 opgesteld, zodat deze voor zo veel mogelijk inwoners van Noord-Holland toegankelijk is.

2. Toelichting op de begroting 2024

In juli is het coalitieakkoord 'Verbindend vooruit!' gepresenteerd. In deze begroting is het coalitieakkoord op een zo'n herkenbare en evenwichtige mogelijke wijze verwerkt. Daarnaast is de begroting in opzet aangepast om de leesbaarheid en de informatiewaarde te verhogen. Dit is gedaan door in de begroting de activiteiten van de operationele doelen te bundelen op het niveau van het beleidsdoel.

Dit creëert samenhang tussen de verschillende activiteiten die bijdragen aan hetzelfde beleidsdoel. Daarnaast maakt dit de verantwoording richting de Staten helderder. Op 25 Juli jl. bent u over deze nieuwe opzet via een informerende brief geïnformeerd. 11 September 2023 zal er een technische briefing zijn, waarin de nieuwe opzet wordt toegelicht.

Financieel overzicht

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel de provincie de komende jaren verwacht uit te geven en te ontvangen en wat de begrote mutaties in de reserves zijn. Hierin zijn de mutaties naar aanleiding van de kaderbrief en de ambities uit het coalitieakkoord verwerkt. De toelichting op het begrotingsresultaat is terug te vinden in de samenvatting van de begroting 2024.

Sluitende begroting

De provincie heeft voor 2024 een sluitende begroting. In de meerjarenraming kent de begroting een bescheiden tekort.

Totaal 2024 t/m 2027 (Bedragen in € x 1.000)	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Lasten	720.494	661.561	600.574	603.959
Baten	-636.807	-640.766	-619.388	-617.058
Saldo van baten en lasten	83.687	20.795	-18.814	-13.099
Stortingen reserves	182.834	120.902	87.361	94.487
Onttrekkingen reserves	-266.520	-141.386	-68.180	-79.719
Resultaat	0	310	366	1.669

Structureel evenwicht

In het coalitieakkoord zijn veel incidentele budgetten omgezet in structurele budgetten. Om vast te kunnen stellen of er ook sprake is van een structureel evenwicht, wordt gekeken of de structurele lasten en stortingen en onttrekkingen lager zijn dan de structurele baten. In de tabel hieronder blijkt dat dit voor alle jaren het geval is. Dit houdt in dat alle jaarlijks terugkerende lasten worden gedekt door jaarlijks terugkerende baten.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)

	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Saldo van baten en lasten	83.687	20.795	-18.814	-13.099
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-83.686	-20.484	19.181	14.768
Begrotingssaldo na bestemming	0	310	366	1.669
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	2.994	34.919	14.863	8.744
Structureel begrotingssaldo	-2.993	-34.608	-14.496	-7.075

3. Opcenten

In het coalitieakkoord 2023-2027 'Verbindend vooruit!' is opgenomen dat de opcenten verhoogd moeten worden van 67,9 opcenten naar 77,4 opcenten. Zo wordt het gepresenteerde tekort uit de kaderbrief gedekt en kunnen de opgaven uit het coalitieakkoord gerealiseerd worden. De effecten van de verhoging en een toelichting op de wijziging is opgenomen in de bijlage: Toelichting opcenten bij het wijzigingsbesluit. Na vaststelling wordt het wijzigingsbesluit bekendgemaakt in het Provinciaal Blad. Per 1 januari 2024 geldt dan het nieuwe tarief.

De financiële effecten van de verhoging zijn verwerkt in de begroting 2024 die gelijktijdig met deze voordracht aan uw Staten wordt aangeboden.

4. Instellingsbesluit nieuw reserve

De reserve coalitieakkoord is ingesteld ten behoeve van de budgettaire verwerking van het coalitieakkoord. De beschikbaar gestelde incidentele middelen van in totaal € 136,1 miljoen minus de nog in te vullen taakstelling op de reserves van € 40 miljoen worden in deze reserve gestort. In de begroting 2024 is nog niet het volledige bedrag gestort in de reserve. Dit omdat de planning van de programmering nog moeten worden uitgewerkt. Na de vertaling van de ambities uit het akkoord tot uitvoeringsplannen worden de middelen overgeheveld vanuit de reserve coalitieakkoord naar de inhoudelijke bestemmingsreserves binnen het betreffende programma waar vanuit de daadwerkelijke bestedingen zullen plaatsvinden.

Door een aparte reserve in te stellen wordt vermenging met de algemene reserve voorkomen. Zo kan de algemene reserve volledig gerekend worden tot het weerstandsvermogen en hoeft er geen rekening mee gehouden worden met de gelabelde middelen voor het coalitieakkoord.

Middelen die niet gealloceerd zijn voor het einde van 2027 (einde coalitieperiode) vallen vrij naar de algemene middelen. De maximale hoogte in dit coalitieakkoord is bepaald door de totale omvang van de incidentele middelen en € 136,1 miljoen.

Reserve Coalitieakkoord

Functie	Budgetgerichte reserve
---------	------------------------

Doel	Het doel van de reserve coalitieakkoord is het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord. Wanneer in het akkoord incidentele middelen beschikbaar zijn gesteld voor een specifieke ambitie worden deze in de reserve coalitieakkoord gereserveerd voor deze ambitie. Wanneer voor de ambitie een uitvoeringsgereed plan is vastgesteld worden de incidentele middelen overgeheveld naar de inhoudelijke bestemmingsreserve waar vanuit de daadwerkelijke bestedingen plaatsvinden
------	--

Programma	7. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en organisatie
-----------	---

Voeding	De Reserve wordt gevoed vanuit de beschikbaar gestelde incidentele middelen in het coalitieakkoord 'Verbindend vooruit!' van in totaal € 136,1 miljoen minus de nog in te vullen taakstelling op de reserves van €
---------	--

40 miljoen.

Looptijd t/m 31-12-2027

Maximale hoogte De maximale hoogte van de reserve wordt bepaald in het coalitieakkoord.

5. Kredietbesluiten infrastructuurmaatregelen ter uitvoering van het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (imPI 2024-2031)

In de financiële verordening is opgenomen dat kredieten (exclusief BTW) bij de begroting ter besluitvorming aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Per kredietaanvraag melden wij of voor de maatregelen een bijdrage van derden en/of dekking uit eigen reserves wordt verkregen en welke bedragen uiteindelijk ten laste van welke kapitaallasten komen.

De kredietbesluiten zijn in onderstaande tabellen samengevat.

Vervangingsinvesteringen

project-nummer	BG2024 kredietbesluiten vervangingsinvesteringen	kredietsoort	reeds beschikbaar krediet	krediet-aanvraag	totaal krediet	jaar oplevering	afschrijvings-termijn
19D03A-90	Vervanging - Bruggen Krommenie A (19D03) en B (19D04)	wegen	17.525.000	5.000.000	22.525.000	2028	50
24BB-95	Vervanging - Centrale afstandsbediening (CAB) - 2e gedeelte fase 1	wegen	17.472.050	100.000	17.572.050	2026	15
K20n-d-01	Vervanging - Vaarwegvak 1 Noordhollandsch Kanaal	vaarwegen		4.000.000	4.000.000	2024	80
N247a-03	Vervanging - Dijkbrug (KW 25F-01)	wegen	1.600.000	1.100.000	2.700.000	2026	50
	Totaal kredietbesluiten			10.200.000			

project-nummer	Begroting2024 kredietbesluiten verbeter- en uitbreidingsmaatregelen	reeds beschikbaar krediet	krediet-aanvraag	bijdragen derden	provinciaal financieringsbudget		totaal krediet	jaar oplevering
					reserve OPI	t.l.v. kapitaal-lastenbudget		
alg-29a	Nieuwbouw Wilhelminasluis	54.299.753	112.122	112.122		0	54.411.875	2020
alg-29b	Vernieuwen Zaanbrug	30.401.384	3.465.860	3.465.860		0	33.867.244	nvt
alg-45	Kantmarkering fietspaden		2.500.000	1.250.000		1.250.000	2.500.000	2025
HOV-14	HOV Legmeerdijk (N231)/bushalte Royal FloraHolland	12.242.000	350.000			350.000	12.592.000	2024
N203-18	Kortetermijnmaatregelen N203, ged. Uitgeest-N513	400.000	350.000			350.000	750.000	2024
N501-05	Reconstructie kruispunt N501-Redoute		2.000.000		2.000.000	0	2.000.000	2024
			8.777.982	4.827.982	2.000.000	1.950.000		
	Wijziging dekking kredieten							
N247-16	Bereikbaarheid Waterland: maatregelen N247, ged. A10-N517	56.695.000	0	8.520.000		-8.520.000	56.695.000	2026
			0	8.520.000	0	-8.520.000	56.695.000	
	Totaal kredietbesluiten		8.777.982	13.347.982	2.000.000	-6.570.000		

Verbeter- en uitbreidingsinvesteringen

Nieuwe kredietaanvragen

- alg-45 Kantmarkering** € 2.500.000
 Het krediet komt voor € 1.250.000 komt ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen. Daarnaast geeft het Rijk een subsidie van € 1.250.000. (jaar oplevering: 2025; afschrijvingstermijn: 50 jaar)
 Er wordt kantmarkering op circa 200 km fietspad aangebracht.
- K20n-d-01 Vervanging - Vaarwegvak 1 - Noordhollandsch Kanaal:**
Pontveer Westeinde - Koopvaardersschutsluis € 4.000.000
 Het krediet komt ten laste van de kapitaallasten vervangingsinvesteringen.

(jaar oplevering: 2024; afschrijvingstermijn: 80 jaar)

De oever van het Noordhollandsch Kanaal vaarwegvak 1 (ca. 800 meter) wordt vervangen.

3. **N501-05 Reconstructie kruispunt N501-Redoute** € 2.000.000

Het krediet komt ten laste van de reserve Ontwikkeling Provinciale Infrastructuur (Programma Provinciale Fietsknelpunten).

(jaar oplevering: 2024; afschrijvingstermijn: 50 jaar)

Er wordt een linksafstrook en een middengeleider voor overstekend langzaam verkeer gerealiseerd.

Kredietverhogingen

4. **19D03A-90 – Vervanging – Bruggen Krommenie A (19D03) en B (19D04)** € 5.000.000

Het krediet komt ten laste van de kapitaallasten vervangingsinvesteringen.

Voor de vervanging van de bruggen waren 2 aparte kredieten beschikbaar, maar omdat het nu als 1 project wordt uitgevoerd, worden de kredieten samengevoegd. (jaar oplevering: 2028; afschrijvingstermijn: 50 jaar)

Dit krediet is nodig voor de bouwteamfase, waarin met een marktpartij een gedetailleerde kostenraming wordt gemaakt, die de basis vormt voor de kredietaanvraag voor de realisatie.

5. **24BB-95 Vervanging - Centrale afstandsbediening (CAB) - 2e gedeelte fase 1 (duurzaamheidsmaatregelen)** € 100.000

Het krediet komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen.

(jaar oplevering: 2026; afschrijvingstermijn: 15 jaar)

Bij de aansluiting van 10 bruggen en sluizen op de Bediencentrale wordt de bestaande OV-/kolkverlichting vervangen door LED-verlichting.

6. **alg-29a Nieuwbouw Wilhelminasluis** € 112.122

Het krediet wordt gedekt door een bijdrage van € 112.122 van de gemeente Zaanstad.

(jaar oplevering: 2020; afschrijvingstermijn: n.v.t.)

Op verzoek van de gemeente Zaanstad zijn aanvullende werkzaamheden uitgevoerd en de post nadeelcompensatie was ontoereikend.

7. **alg-29b Vernieuwen Zaanbrug** € 3.465.860

Het krediet wordt gedekt door bijdragen van de gemeenten Zaanstad (€ 479.062 + € 2.500.000) en Wormerland (€ 486.798), zijnde de opdrachtgevers.

(jaar oplevering: 2024; afschrijvingstermijn: geen, is een gemeentelijke brug)

- € 1.500.000 indexatie provinciale bijdrage over 2021;
- € 1.965.860 indexatie over 2022 (Zaanstad € 479.062, Wormerland € 486.798; provincie € 1.000.000).

De provinciale bijdrage (€ 2.500.000) wordt als subsidie aan de gemeente Zaanstad uitgekeerd.

8. **HOV-14 Hoogwaardig Openbaar Vervoer Legmeerdijk (N231)/halte Royal FloraHolland (duurzaamheidsmaatregel)** € 350.000

Het krediet komt ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen.

(jaar oplevering: 2024; afschrijvingstermijn: 50 jaar)

Als duurzaamheidsmaatregel wordt een circulaire voetgangersbrug met houten liggers gerealiseerd.

9. **N203-18 Kortetermijnmaatregelen N203, gedeelte Uitgeest-N513** € 350.000

Het krediet komt ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen.

(jaar oplevering: 2024; afschrijvingstermijn: 50 jaar)

Er zijn hogere uitvoeringskosten door meer verkeersmaatregelen en uitvoering 's nachts.

10. **N247a-03 Vervanging Dijksbrug (KW 25F-01)** € 1.100.000

Het krediet komt ten laste van de kapitaallasten vervangingsinvesteringen.

(jaar oplevering: 2026; afschrijvingstermijn: 50 jaar)

De vervanging van de brug wordt meegenomen in project N247-16 en door gestegen kosten (hogere

bouwkosten, complexe uitvoering ter plaatse, extra engineeringskosten, effecten beëindigen contract N247-16) is een aanvullend krediet nodig.

Dekkingswijziging krediet

11. N247-16 Bereikbaarheid Waterland: maatregelen N247, gedeelte A10-N517

lagere dekking

-/- € 8.520.000

Beschikbare krediet: € 56.695.000. Lagere bijdragen regiopartners: € 8.520.000. Dit bedrag komt ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen (zie onderstaande tabel).

	oud	lagere bijdragen	nieuw
kredieten	56.695.000		56.695.000
dekking			
VRA	22.100.000	-8.325.000	13.775.000
Res. infrastr Rijksbijdrage BB verv. MRA-BBV-703	500.000		500.000
gemeente Amsterdam	290.000	-40.000	250.000
gemeente Purmerend	307.500	-57.500	250.000
gemeente Edam/Volendam	140.000	-40.000	100.000
gemeente Waterland	157.500	-57.500	100.000
reserve Groen	320.000		320.000
kapitaallasten Water (reserve GO Vaarwegen)	70.000		70.000
totaal inkomsten	23.885.000	-8.520.000	15.365.000
netto investering kapitaallasten PMI	32.810.000	8.520.000	41.330.000

(jaar oplevering: 2026; afschrijvingstermijn 50 jaar)

6. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. nummer PS-besluit vult de griffie in
 Provinciale Staten van Noord-Holland;
 gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 5 september 2023;
 gelet op ontwerpbesluit,

besluiten:

1. De begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 vast te stellen;
2. **Artikel I**
 De Verordening op de heffing van Opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting, vastgesteld bij besluit van 10 november 2008, Provinciaal blad, 2008, 127, wordt als volgt gewijzigd:
 A
 Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1
 Ten behoeve van de provincie Noord-Holland worden jaarlijks 77,4 opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting geheven.
 B
 Bijlage 1 bij de verordening wordt vervangen door bijlage 2 bij dit besluit.

ARTIKEL II
 Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2024.
3. De reserve coalitieakkoord in te stellen op basis van het in deze voordracht opgenomen instellingsbesluit;
4. Ter uitvoering van het iMPI 2024-2031 de volgende kredieten beschikbaar te stellen:

a. alg-45 Kantmarkering	€ 2.500.000
<i>het krediet wordt gedekt door een rijkssubsidie van € 1.250.000 en komt voor € 1.250.000 ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen;</i>	
b. K20n-d-01 Vervanging – Vaarwegvak 1 – Noordhollandsch Kanaal: Pontveer Westeinde - Koopvaardersschutsluis	€ 4.000.000
<i>het krediet komt ten laste van de kapitaallasten vervangingsinvesteringen;</i>	
c. N501-05 Reconstructie kruispunt N501-Redoute	€ 2.000.000
<i>het krediet komt ten laste van de reserve Ontwikkeling Provinciale Infrastructuur (Programma Provinciale Fietsknelpunten).</i>	
d. 19D03A-90 – Vervanging – Bruggen Krommenie A (19D03) en B (19D04)	€ 5.000.000
<i>het krediet komt ten laste van de kapitaallasten vervangingsinvesteringen;</i>	
e. 24BB-95 Vervanging - Centrale afstandsbediening (CAB) - 2e gedeelte fase 1 (duurzaamheidsmaatregelen)	€ 100.000
<i>het krediet komt ten laste van de stelpost Vervangingsinvesteringen;</i>	
f. alg-29a Nieuwbouw Wilhelminasluis	€ 112.122
<i>het krediet wordt gedekt door een bijdrage van € 112.122 van de gemeente Zaanstad;</i>	

- alg-29b Vernieuwen Zaanbrug € 3.465.860
het krediet wordt gedekt door de gemeenten Zaanstad (€ 2.979.062) en Wormerland € 486.798);
- g. HOV-14 Hoogwaardig Openbaar Vervoer Legmeerdijk (N231)/ halte Royal FloraHolland (duurzaamheidsmaatregel) € 350.000
het krediet komt ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen;
- h. N203-18 Kortetermijnmaatregelen N203, gedeelte Uitgeest-N513 € 350.000
het krediet komt ten laste van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen;
- i. N247a-03 Vervanging Dijksbrug (KW 25F-01) € 1.100.000
het krediet komt ten laste van de kapitaallasten vervangingsinvesteringen;
2. de reeds beschikbaar gestelde kredieten voor 19DA03-90 (€ 8.762.500) en 19D04-90 (€ 8.762.500) samen te voegen tot één krediet, omdat de vervanging van de bruggen Krommenie A en B zijn samengevoegd tot 1 project;
3. de dekking van het project N247-16 Bereikbaarheid Waterland: maatregelen N247, gedeelte A10-N517 aan te passen door de bijdragen van derden te verlagen met € 8.520.000 en dit ten laste te brengen van de kapitaallasten verbeter- en uitbreidingsinvesteringen conform onderstaande tabel:

	oud	lagere bijdragen	nieuw
kredieten	56.695.000		56.695.000
dekking			
VRA	22.100.000	-8.325.000	13.775.000
Res. infrastr Rijksbijdrage BB verv. MRA-BBV-703	500.000		500.000
gemeente Amsterdam	290.000	-40.000	250.000
gemeente Purmerend	307.500	-57.500	250.000
gemeente Edam/Volendam	140.000	-40.000	100.000
gemeente Waterland	157.500	-57.500	100.000
reserve Groen	320.000		320.000
kapitaallasten Water (reserve GO Vaarwegen)	70.000		70.000
totaal inkomsten	23.885.000	-8.520.000	15.365.000
netto investering kapitaallasten PMI	32.810.000	8.520.000	41.330.000

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,